

Jeden bere, druhý dává, třetí platí. Komentář Štěpána Chába

- CZ24 News | 14. srpna 2023

ČESKO: Máme to na tom světě krásně zařízené. V rámci akce „Babiš je fuj“ server Aktuálně přišel s výpisem, jaké měly firmy společnosti Agrofert zisky a jaké pobíraly dotace na svou činnost. Je to předpisové čtení na dobrou noc, tedy pokud rádi usínáte těsně vedle zapnutého mixéru.

Vodňanská kuřata zvedla svůj výdělek oproti minulému roku o 165 %, tady Babišovo impérium zasadilo úder hodný kapitalisty nejhrubšího zrna. U toho si kapitalista dokázal ze systému vykrádání peněženek občanů vybrat 20 milionů na dotacích. Mlékárně Olma stoupily zisky sice jen o 4 %, zato ze systému dotací dokázala vydojit úctyhodných 50 milionů. Mlékárna Hlinsko, také ve svěreneckém fondu umístěná dotační past Agrofertu, zvýšila zisk o 126 %, ze 72 na 162 milionů, ale na dotacích získala 46 milionů. Babišův Penam zvedl zisky o 57 procent, přesto dostal 8 milionů na dotacích, hlásí Aktuálně. Souhrnně si Babišovo impérium připsalo k dobru zvýšení zisku o 124 % oproti loňsku. Kdyby ovšem nepřišlo jedno nevychované kdyby.

Máme podivně nastavený systém. Jistě, dotačně řízené zemědělství nám funguje nádherně. Už se ani nepozastavujeme nad tím, že zemědělec, který v principu vytváří nejvyšší hodnotu pro celou společnost, tedy produkuje potraviny, by bez dotací nepřežil, nebo žil jako nejchudší z nejchudších. Ale dáváme dotace i firmám, které zcela očividně pracují se ziskem. Tak je nastavený náš systém, který nás má očividně dovést do ráje. Rozhodně ne pouze u nás, ale v celé Evropě.

Jen mi přijde malinko na hlavu, že lidem pekelně zdražily potraviny, a ony zdražily, šetříme, seč nám síly stačí, ale honorace si dál hoduje nejen z dotačního stolu, ale i z peněženek poddaných, navíc k tomu vykazuje rekordní zisky. Malý zemědělec, který nevlastní obrovské lány, sotva vyžije. Protože si lejtstro žádosti o dotace vypisuje doma sám a na nějaké extra buřty s údajně inovativní linkou na toustový chleba si může nechat leda zdát. Velké agropodniky na to mají celá oddělení plná zaměstnanců, které dokážou zaplatit. A tak nadmíru výdělečný Penam prostě získá z peněženek obyvatel i něco navíc z dotačního programu. Třeba právě na ten toustový kedr. Ale ty zisky? Neviděl bych to tak napínavě.

Srovnávat zisky minulého roku s tím předminulým, to je taková sázka na jistotu. Inflace nafoukne všechno strašlivým způsobem. I ty zisky, které vypadají rekordní, ale stejně jako uhryzne inflace z peněženky obyčejného člověka, uhryzává i ze zisků. Princip je v hodnotě peněz. Ta se snižuje, takže dnešních 100 korun je hodnotově včerejších 80 korun. Prostě si za tutéž částku koupíme méně. Zisky se sice číselně rozsvítí jako vánoční stromeček, ale nula z nuly pojde. Abych tak řekl. Ale opticky to vypadá dobře. To zase jo. Je to jako při německé poválečné hyperinflaci. I tam mohly být zisky tisícinásobné, ale reálně nevydělal nikdo nic navíc. Nemůže si připadat jako milionář ten, který si musí koupit chleba za dva miliony. Hyperinflaci jsme tu neměli, ale došplhali jsme se téměř ke 20 %. To skutečně není málo. K tomu je tu takové nemístné poukázání na fakt, že nám do republiky přibylo na půl milionu Ukrajinců. I to se přece musí propsat do zisků, protože i Ukrajinci mají potřebu jíst a půl milionu strávníků, to se neztratí.

V zaplivaných ulicích internetových diskusí i editorských sesliček mediálních domů ale zněla jedna nosná myšlenka. Producenti potravin (čti Agrofert) prý přepsali zvýšené ceny za energie na koncové zákazníky, a tedy můžou za inflaci.

Takže, chápu-li to dobře, politickým rozhodnutím a nedostatkem úsudku naší evropské politické šlechty se zvednou ceny energií. Následně se zvednou ceny všeho, protože ceny všeho jsou odvislé od cen energií. Každý občan ušpiněný podnikáním, nejse J. Kristem, horký brambor zvýšených cen za energie samozřejmě okamžitě propíše na zákazníka. Ten je na tom pak bit jako žito z Babišovy sýpky. Pak dojde ke všeobecnému prozření – za inflaci může producent potravin. To je tak podivná logika, až mě to donutilo vyběhnout před dům a volat na notně unavené kolemjdoucí otázku, kde mám svůj ručník.

Součástí prozření uprostřed křoví s kopřivami bylo i poznání toho, že už nežijeme v Klausově tržním kapitalismu, kde lepší vyhrává, schopnější víc urve a problémy vyřeší trh. Dávno jsme takovou epochu překročili a objevili se vykulení na břehu korporátně oligarchického kapitalismu, kde vládou obří společnosti s obraty a zisky vyššími než s čím hospodaří průměrně velké státy. A z toho plyne klientelismus, dušení nebo pohlcování menších, korupce, monopolizace jednotlivých trhů, které jsou propojené jako pavučina. O jedno vlákno se nevhodně drnkne, a celý systém se jako pavouk na původce vrhne. Taková, připadá mi to, legalizovaná mafie finančně mocných s politicky mocnými. Jenže systém jako celek je špatný pro společnost jako takovou. Pro lidi. Na ty se kašle, nebo lépe – jejich zájmy nejsou v popředí politiky, kde musí být.

Je to svým způsobem zvrácený systém spojení privátního se státním, kdy stát slouží více kapitálu mocných, než lidem. Pevnou součástí takového systému jsou i dotace jako politický nástroj. Je v pořádku, že bude dotacemi podpořený malý vesnický zemědělec, který se stará o krajinu, má k ní vztah, oživuje místní společnost a zároveň je schopný produkovat kvalitní potraviny. V konkurenci s mamutími podniky totiž nemá šanci, ale jeho hodnota dalece převyšuje vynaložené dotační prostředky. Bez dotací by ho oligarchické korporáty pohltily nebo zničily, protože oligarcha už ze svého principu ničí alternativu k sobě samému. Je to jeho podstata. Takový postkapitalistický systém, kde vznikly mamutí podniky a teď si hodlají udržet svůj monopol. I dotační monopol. Je proti zdravému rozumu dávat dotace překrmeným korporacím, což se děje v celé EU, nezneužívá toho jen Babiš. Je to naše realita oligarchicko korporátního kapitalismu, kde obyčejný člověk skončil na úplně posledním místě zájmu. Úplně posledním. Dotace mají být krajní možností podpory. Ne samozřejmost. Krmíme si popravčí dříve tržního kapitalismu, kde náznak spravedlnosti ještě k nalezení byl. Teď už není.

Nevadí, zocelen nezdarem, pokořím Milešovku. Pod ní prý bivakuje jeden zemědělec, který by věděl, jak to v zemědělství celé dělat správně. Základ je prý prodej ze dvora. No, nevím. U nás na vesnici se ze dvora dají sklízet tak leda součástky do automobilů. A to pod příkrovem tmy, s hasákem v ruce a s kuklou na hlavě. Zemědělce aby tady jeden pohledal. Získávám až pocit, že před dotačním obdobím lidstvo neexistovalo. No jinak by přece umřelo hlady. Muselo by.

AUTOR: Štěpán Cháb

ZDROJ: krajskelisty.cz